

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Consequentibus Pertexens, Quae post beatum S. Xauerij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

12. Xauerij theca reliq. recuperatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

desideriis inflammaret : literas ad hæc illi reddit à Firandi Rege Tacanombo, & à F. nostro Ludouico Almeida cum literis syngraphum sumendis ab argentario bis mille aureis ad nauim itineri emendam, si aliunde nulla occurreret, & Firandi iam eius aduentum Gama nuntiat, cum eius Malaca discessum diebus aliquot præuertens Firandum recta tetendisset. Regis porro hæc erat epistola. [Venit P. Magister Franciscus in meum hoc regnum, & nonnullos ciuium initiauit Christiana lege, quod mihi accidit periuicundum & fauere iis pergo, omnemque ab iis iniuriam defendo. Venit postea è Bungo Pater, & meorum aliquos propinquorum, aliosque ex nobilitate fecit pariter Christianos. Dicentem interdum audiui, eiusque mihi semper placuit doctrina, & menti nunc etiam fixa hæret, nec absũ longius à professione Christiana: faciet R. V. rem mihi gratissimam, si me suo aduentu consoletur; nam si parũ alias promissio steri, certo nunc fidei datæ non deero: magnum Deo præstabit obsequium, & excipietur à me omni officio beneuolentiæ & honoris,] cæterum illo Almeidæ syngrapho liberali profusus non eguit Nunnius ad nauim, adeo se multæ certatim accingebant ad Iaponiam, quòd inde Gama totus aurens redisset, omnesque ad eandem cum illo fortunam anhelerent. Dum autem ventos præstolantur, præfixis ab natura anni horis obstrictos, thesauro Nunnius locupletatus est optabilissimo præter omnem expectationem.

12. Reliquiarum nempe theca, Sanciani olim Xauerio mortuo à nauta paupere detracta: multis opus fuit precibus, & spebus ad eam extorquendam etsi simplici ex ære constaret, sed eam nauta vel hoc solum quod Xauerij fuisset pro re sacratissima seruabat. Nunnio tandem illam sed non indonatus cessit, in ea postmodum Cocini reclusa, reperta sunt quorũ alias à nobis facta est mentio.

Maio flatus in Iaponiam commodos reddente anno 1556. in illam Sinenſium adnauigata ora se immittunt, & post varios errores applicant, sed longè vterius quam quòd tetenderant, creber illic sermo de regni Bungensis tumultibus, fugatum regem, euersam Funaium, scissum in partes & arma populum, dissipatam Christianitatem, interfectos Patres omnia si minus planè falsa, sed veris maiora. Rex quidem iurato suorum tredecim coactus perduellione, exercitum in eos eduxerat, sed profligatis iis & necatis, eorum ditiones & propinquos, direptione, ferro, igne deleuerat, victoria licet minimè incruenta; sed septem milibus hinc atque hinc peremptis. Hæc dum conquiesceret procella, Usuchi in arce inter montes egregie munita sua cum aula morabatur, leucis ab vrbe septem: fuisseque hanc motuum seriem nostri ex vero didicere, diebus quàm Funaium attingerent quindecim, hoc est ante lunium ineuntem. Inexplicabili vtriusque gaudio multisque lachrimis hæc nostrorum inter se salutatio condita est: nam qui excolebant Iaponiam Patres, nihil ex India de suis fratribus, per quadriennium audiebant, omnesque tunc eo conuenerant, & Amanguccio euersa, iis accesserant

Turria

Turrianus & Sylva. Ex alia parte Nunnius præter spem aspiciebat saluos, quos ad vnum necatos putauerat. Sed hac mutua consolatione bonus tenex Cosmus Turrianus haud paulo leuius afficiebatur, quam dolore Amanguccianæ suæ Ecclesiæ miserabilem in modum disiectæ & dilacerat. Me quidem mei, dicebat Nunnius in Europam scribens, vehementer pudet, retractantem apud me P. Cosmi, & F. Fernandes actus heroicos, patientiæ præsertim ineluctabilis, cum spectarent coram perire sibi ob oculos tot sudores tandiu in ea vinea sudatos; tot conuitia, pericula, & famis sitisque tot ærumnas, cum Amanguccio, quatuor horarum spatio, in cinerem redigi, suisque cum Dominis, & dynastis per varias Iaponum prouincias vagos errare Christianos. Negabat Cosmus sat fore sæculum ad instaurandam Amanguccij pristinam faustitatem; indignabatur ardens aduersus Dæmonem, simul Christianorum suorum casibus mihi describendis, sic emollitus frangebatur, vt si toridem lugeret filios, quot amiserat in clade Amangucciana Christianos; & hæc dolebat in terra aliena, vbi apud quem angustias animi laxaret, præter Deum habebat neminem, cuius arcana, & sapientissimæ prouidentia acquiescebat in omnibus. Aliud tamen ab se non poterat, præter luctum & fletus impetrare, quibus assimilare mihi Iobum videbatur; habebat enim præter suorum clades, etiam quod sibi Amanguccij timeret, mortem in horas à Bonziis aut militibus expectans, omnique aded defensionis fiducia destitutus, vt ipsomet à Rege in tutiora montium fugiente admoneretur quâ posset effugium captare, sibi enim tam sauis motibus, ægre se tuenti, non esse integrum aliorum vitæ consulere. His aduersorum temporum iactationibus tam diris, non fuit angusta Dei manus in adhibenda seruis suis consolatione: eius causa vexati ab eo reficiebantur, arctissima inuicem deuincti consensione caritatis, sensuum diuinorum exuberantia diuites, sibi ipsis viles, sibi hostes & sponte infensi, contemptores omnium caducorum, & vltra quam possis animo fingere obedientes & pauperes, quam sum ab iis diuersus, aiebam mecum sapissimè, quàm procul ab hac illorum virtute, ab hoc vitæ propriæ contemptu, à magnitudine animi in periculis adeundis; ab alacritate ad labores, à tenerritate piarum lacrimarum, quæ in iis mirabar, pudebatque me mei eorum comparatione] referebat hæc Nunnius de nostris qui Iaponiam incolebant. Mendes vero Patres præcesserat Vsichum, vt Regi ex India literas cum muneribus redderet; arma pretiosè gemmata; pannos attalicos, margaritos ingentis pretij, quibus tamen illi gratior accidit P. Nunnij aduentus, de quo vt rescuit, tametsi Funaij nondum erat certa securitatis fides, ed tamen redire voluit legationem excepturus, quam Lusitanis instruere placuit, vt olim Xauerij ad eundem regem cohonestauerant accessum. Dato in aulam die, procedunt quadraginta luxu vestium superbo, gemmis & auro radiati, suo quisque seruorum cum numeroso pone conuitatu, splendide pariter ornato: claudabant pompam iuuenes quatuor Seminarij Goani, serico candido tunicati, cruce

ad

ad pectus intexta signati, tum P. Nunnius suo cum interprete Ioanne Fernande. Venit his obuiam in palatij area nobilium globus à quibus in aulam inducti capacem, ab rege prodeunte accipiuntur humaniter, manu enim prehensa Nunnij, Pater aduena! inquit, hunc puto in vita mihi summe carum & memorandum diem illuxisse, nam videor tecum P. Magistri Francisci accessu beari denuo, quem ego amabam plurimum, & tanti faciebam, vt nec plaris me ipse facerem quibus] dictis cum illo eiusque interprete conclaue interius subiit, admittis etiam alumnis quatuor seminarij Goani quorum vilus est mirari habitum & ornatum.

13.
Nunnius Regem Bungii ad professorem dei.

Illic Nunnius quam multis rationibus valuit hominem quaterere, & procrastinantem urgere ad sacram baptismi, & professionem apertam Christiani. Datam sæpe ab illo eius rei fidem; ore Patri Francisco Xaverio; Proregi per literas; nunc ab eo de caelo, ab isto ex India promissum reposci, ad hoc se Goa ab utroque missum, Beatum vero se si tot periculis hoc assequeretur præmij, vt suo cum Regno tantum Principem Deo consecraret; secuturum enim quo præisset populum vniuersum, qui cunctandi causam in eius exemplum, omnem referebat, promptus alioqui, regem quocumque præcederet subsequi. Quare etiam atque etiam cogitaret, non se modo vnum, fieri reiecti Dei & salutis reum, sed quoscumque haberet suo imperio subiectos. Proin si adeo seueram vel sui vnus rationem Deo esset daturus, quanto duriorum tot pereuntium, cunctatione hac animarum? Ad hæc meditatò Rex [dolere se conditionem temporum miseram qua compelleretur in commodiora reicere, quæ tunc nisi spe perexigua, & grandi periculo tentarentur. Sibi adhuc manus, suorum tredecim sanguine stillare quos morte multasset; non esse cum iis extinctum ignem repressi perduellionis; mense necdum elapso, foueri à multis doloso sopitum cinere, qui si possent priuatos ambitus, boni publici colore illinere, viderique ad arma religionis studio, non regis odio confugisse, habituri essent finitimos reges coniurationis socios & auxiliares; sibi vero prorsus tantum virium non fore, vt illos foris, simul domi suos ab se defenderet. Quid porro inde facturum lucri religionem Christianam si Regem in præsens cerneret Christianum; rex atque ipsa religio regno exciderent; & dicta voto claudens, Det inquit, mihi Deus cum meis pacem, vel securum me faxit, dum me ipsi tradam, non ablatum iri ab eo regnum meum, & ex in eius sum.] Hæc verè locutus sit, aut simulauerit, certè tamen, sed multos post annos præstitit. Tunc vel regni iacturam timeret, vel Epicureæ suæ sectæ libidinibus teneretur, multis licet instantem, optatis vacuum dimisit Nunnium; nec committi cum Bonziis in suo & aulæ confessu passus est, ne turbis adhuc calentibus, belluina capita efferaret; quare bonis verbis repulsam prætexens, postridie in arcem rediit, misso ante discessum nobili qui patrem salutaret, inuitaretque ad agendum secum identidem de rebus diuinis: nunquam tamen vltra verba processum. Ego vero (subdit sui ipsius iam perspicacior Nunnius, quod possit etiam alios facere oculatiores) in Iaponiam